

Zoetermeer en
Pijnacker-Nootdorp

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
t.a.v. mevrouw H. Maagdenberg
afdeling Ruimte, Wonen en Bodem
postbus 90602
2509 LP Den Haag

Nootdorp, 10 januari 2016

Betreft: zienswijze startdocument planMER partiële herziening VRM windenergie

Geacht College,

U hebt bovengenoemd startdocument ter inzage gelegd. Met deze brief maken wij gebruik van de gelegenheid om een zienswijze in te dienen. Onze zienswijze heeft betrekking op de locatie 'A12 de Balij'. Dit is een gezamenlijke zienswijze van de besturen de afdelingen Zoetermeer en Pijnacker-Nootdorp van het CDA.

Van onze leden en kiezers hebben velen kenbaar gemaakt ernstige bezwaren te hebben tegen deze locatie. Wat vooral steekt is, dat u over uw keuze om deze locatie te gaan onderzoeken geen enkele openbare discussie hebt laten plaatsvinden, terwijl deze locatie haaks staat op het vigerend gemeentelijk en provinciaal beleid, waarop onze achterban vertrouwt. Dit heeft onze beide besturen er toe gebracht die bezwaren te verwoorden in deze zienswijze. Voor ons is het indienen van een zienswijze een hoogst ongebruikelijke stap, maar een andere weg om deze bezwaren bij u in overweging te geven hebt u ons en onze achterban helaas niet geboden. Gelet op onze positie in het democratische veld leggen wij in deze zienswijze het accent op het tekort aan legitimatie voor de onderhavige locatie.

1. Wij hechten er aan in het begin van deze zienswijze duidelijk te maken dat wij voorstander zijn van duurzame energie. Wij steunen dan ook ingrijpende doelen op dit gebied die de gemeenten Zoetermeer en Pijnacker-Nootdorp, na nadrukkelijke afweging van belangen, willen bereiken.

Windenergie is, binnen de publieke duurzaamheidsdoelen, een onderwerp apart. Enerzijds is het draagvlak voor duurzame energie in het algemeen groot, anderzijds roept de lokalisering van turbines veel weerstand op. De impact van windenergie is rond de turbinelocaties groot, zowel naar aard en omvang. In afwijking van vele andere duurzaamheidsdoelen doen windturbines afbreuk aan de kwaliteit van de leefomgeving in een ruime straal rond de molens, de voordelen van de een komen als nadeel terecht bij de ander. Het onderwerp windenergie vergt in de richting van inwoners dan ook een overtuigend en consistent traject, wil er draagvlak ontstaan, zeker in een dichtbevolkte regio als de onze. Onze inwoners moeten, kortom, serieus genomen worden in termen van volgbaarheid, begrijpbaarheid en consistentie.

De gang van zaken rond de onderhavige locatie schiet op deze punten tekort. Er bovenuit steekt de gebrekkige informatievoorziening (te laat, te korte termijn e.d.) aan de inwoners van Zoetermeer, terwijl er grote Zoetermeerse woonwijken binnen 600 meter van de locatie zijn gelegen. Zo willen wij niet met zo'n belangrijk onderwerp omgaan en doen een beroep op u om dat ook niet te doen.

Maar ook als wij de locatie A12 de Balij vanuit andere invalshoeken bezien, komen wij tot ernstige bedenkingen, zoals uit het onderstaande blijkt.

2. De locatie A12 de Balij ligt in de Groen-Blauwe-Slinger, lopende van Midden-Delfland naar het Groene Hart, de verbindende groene regionale ader in de Zuidvleugel van de Randstad. Daarin hebt u als provinciaal bestuur gedurende tientallen jaren een paar honderd miljoen euro geïnvesteerd in de vorm van grondaankoop en de aanleg van bos-, recreatie- en natuurgebieden. Deze aanleg had een tweeledig doel: verbetering van het woon- en leefmilieu en vrijwaring van het gebied tegen verstedelijking. De locatie van de turbines ligt in een van de twee flessenhalsen die de slinger kent. Om de beperkingen van deze hals te verminderen zijn in de afgelopen jaren een tunnel onder, alsook een brug over de A12 aangelegd. U maakt nu deze flessenhals weer knellender door er overdwars 3 à 5 turbines te plannen, turbines die mede door hun grote hoogte en afmetingen een groot gebied er omheen minder bruikbaar maken voor de recreant en ook voor de trekvogels, die getuige tellingen, deze flessenhals hebben ontdekt voor hun halfjaarlijkse trektocht.

Natuurlijk brengt elk tijdperk nieuwe inzichten met zich mee, maar een beleidsmatige wending van het groenbeleid van deze omvang, mag niet 'achter de rug van windenergie' gebeuren. Een wending van deze omvang en impact (die in onze ogen overigens ongewenst is) vereist een afzonderlijk beleidsvormend traject, vanwege onder meer de vermindering van woonkwaliteit, kapitaalvernietiging en en niet te vergeten de precedentwerking. De mer-procedure voor de onderhavige windenergielocatie kan hier niet in voorzien, want deze belicht slechts enkele aspecten van de vereiste integrale en brede afweging van bedoelde beleidswijziging voor groen.

3. De gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp heeft in februari 2014 de ruimtelijke visie voor de gemeente vastgesteld. Veel aandacht is daarbij, vanwege honderden bezwaren, gegeven aan de windturbines. Bij amendement heeft de raad nagenoeg unaniem besloten dat in de gemeente, vanwege het verstedelijkte karakter, geen turbines van meer dan 1 MW mogen worden gerealiseerd.

In uw ruimtelijke visie, de VRM, is in juli 2014, eveneens per amendement, besloten om de locatie A12 de Balij te verwijderen uit het voorstel aan Provinciale Staten. Bij nadere bestudering is ons gebleken, dat bij deze verwijdering door Gedeputeerde Staten kanttekeningen over een nieuwe procedure zijn geplaatst. Het is voor onze leden en kiezers echt te veel gevraagd dat zij ook de 'handelingen' moeten bestuderen om de clausules rond het ontbreken van een locatie te achterhalen. Zij moeten, ter wille van de volgbaarheid, toch kunnen vertrouwen op de vastgestelde stukken, zoals die op uw website staan.

In uw Verordening Ruimte en Mobiliteit (uw eigen 'spelregelboekje'), vastgesteld in juli 2014, wordt aangegeven dat "...gebieden die vanuit landschappelijk, cultuurhistorisch, ecologisch of recreatief oogpunt kwetsbaar zijn, worden uitgesloten" van windturbines. Buiten kijf staat dat deze flessenhals kwetsbaar is vanuit vele van de genoemde oogpunten.

Deze drie democratische genomen besluiten worden amper twee jaar na dato overrompeld door uw voorstel om de locatie A12 de Balij weer in studie te nemen; dit komt bij onze achterban over als doen alsof er niets aan de hand is. En de redenen voor het in studie nemen zijn te simpel voor woorden: het Staatsbosbeheer stelt zich als eigenaar en beheerder van het Balijbos kandidaat als energieproducent (omdat zij de financiële opbrengsten goed kan gebruiken) en opeens wordt de locatie A12 de Balij door u als 'kansrijk' te boek gesteld.

Voor een democratische legitimatie van deze locatie is meer respect nodig voor de recente besluiten in raad en staten. Als u daarvan af meent te moeten wijken, dan is een mer-procedure niet het begin maar integendeel het sluitstuk van een overlegtraject over afwijking van vigerende regels en beleid.

Hier doet zich bij uitstek 'het niet kunnen begrijpen' door inwoners van uw handelwijze voor. En het gevoel van heimelijkheid en het zich niet houden aan uw eigen beleid en aan gemeentelijk beleid wordt nog versterkt doordat u in de ter inzage gelegde stukken daar geen enkele melding van maakt. Dat valt door ons niet uit te leggen aan onze achterban en dit doet sterk afbreuk aan de vorming van het broodnodige draagvlak voor zo'n ingrijpende ingreep.

4. Tenslotte stellen wij, als onderbouwing van onze zienswijze, de merkwaardige ruil van capaciteit tussen de Rotterdamse en de Haagse regio aan de orde. Wij spreken bewust van merkwaardig, omdat in 2013 met de Rotterdamse regio harde afspraken zijn gemaakt over haar taakstelling, zelfs

in de vorm van een convenant. Nu blijkt de overeengekomen taakstelling in de Rotterdamse regio niet haalbaar te zijn en worden door u prompt drie studielocaties in de Haagse regio opgevoerd die dit tekort deels moeten afdekken.

Achter de hierboven geschetste uitruil zit, voor zover wij hebben kunnen nagaan, geen duidelijke denklijn, behoudens dat commerciële partijen zich bij u hebben gemeld. Dit roept bij onze achterban een aantal pregnante vragen op. Zijn dit de meest geschikte locaties in de Haagse regio? Waarom blijven de andere regio's in Zuid-Holland buiten beschouwing? Wordt hier met twee maten gemeten tussen de Rotterdamse en de Haagse regio? Zijn er ook andere commerciële partijen gevraagd met voorstellen te komen, zo ja uit welke opties kon u kiezen?

Onder verwijzing naar bovengenoemde grondslagen zal het u duidelijk zijn, dat wij u indringend oproepen om de locatie A12 de Balij niet op te nemen in de planMER. Ook niet onder de vlag van informatieverzameling of onderzoek, want daarvoor is de legitimatie van deze locatie veel te zwak.

Wij hebben kennis genomen van een aantal zienswijzen die door anderen bij u zijn ingediend. Daarbij ligt het accent vaak meer op de inhoudelijke aspecten, zoals nadelen voor trekvogelroutes, hinder voor vele nabije woningen in Zoetermeer, het ontbreken van criteria voor de localisering van extreem hoge windturbines (tot wel 175 m hoog) in verstedelijkte regio's, berekeningsmethoden die niet toereikend zijn voor windturbines en specifieke mer-technische aspecten, zoals het ontbreken van alternatieven, het niet afdoend argumenteren van nut en noodzaak en het ontbreken van het criterium recreatiebeleving. Wij kunnen ons, op basis van de beschikbare documentatie, goed indenken dat deze bedenkingen naar voren worden gebracht.

Wij zijn door deze andere zienswijzen gesterkt in onze mening dat u de locatie A12 de Balij voor drie à vijf immense turbines niet mee moet nemen in uw mer-onderzoek. Wij gaan er van uit, dat genoemde aspecten door anderen voldoende uitgewerkt bij u onder de aandacht zijn gebracht.

Wij willen nog voor drie (voor zover ons bekend) niet door anderen genoemde aspecten uw aandacht vragen.

- a. Er wordt terecht door derden gesproken over de hinder voor de woningen in Zoetermeer. Maar in het mer-onderzoek (zo die ondanks ons pleidooi toch door mocht gaan) zou eveneens aandacht moeten worden gegeven aan de tuinderswoningen aan de Langelandseweg en de Nieuwkoopseweg in Nootdorp, die dicht bij de locatie zijn gelegen. Deze woningen zijn in linten gelegen en mogen dus niet onder de noemer 'verspreid gelegen' vallen (waarvoor minder strenge eisen gelden).
- b. Algemeen wordt de betekenis van groen voor de volksgezondheid erkend. Wij willen, als de effectstudie onverhoopt toch door mocht gaan, bij u bepleiten om naast een MER-rapport ook een 'gezondheids-effect-rapportage' op te laten stellen, om die effecten voor honderdduizenden inwoners van de regio (die terug vallen op dit groen) volwaardig in de besluitvorming te kunnen betrekken.
- c. In Nederland is nog weinig ervaring opgedaan met zeer hoge windturbines in verstedelijkte gebieden en de ervaringen die er zijn geven te denken, zie bijvoorbeeld Heerhugowaard en Houten. Als het mer-onderzoek voor de locatie A12 de Balij door mocht gaan, dan pleiten wij er voor om daarin een overzicht op te nemen met ervaringen in stedelijke regio's elders in den lande, want onze achterban volgt die ontwikkelingen nadrukkelijk.

Wij wachten uw reactie met veel belangstelling af.

Met vriendelijke groet, mede namens
het bestuur van het CDA, afdeling Zoetermeer,

H.R.M. Mentink,
Voorzitter van het bestuur van het CDA, afdeling Pijnacker-Nootdorp